COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ
DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 154, MD-2073 Chișinău
E-mail: comisia_heraldica@prm.md

___ _____201__ Nr._____

DECIZIE
privind avizarea proiectelor stemei și drapelului orașului Căinari, raionul Căușeni

În urma examinării demersului primarului orașului Căinari, raionul Căușeni, Maria Ghelan, nr. 02/1-97 din 11 aprilie 2023, privind expertizarea și avizarea proiectelor stemei și drapelului orașului Căinari, raionul Căușeni (autor: Silviu Tabac; pictor: Andrei Gaidașenco), în vederea aprobării însemnelor în modul stabilit și înregistrării în Armorialul General al Republicii Moldova,

constatând în ședința Comisiei Naționale de Heraldică din 20 aprilie 2023 conformitatea proiectelor prezentate exigențelor normative, științifice și artistice impuse simbolurilor heraldice și vexilologice,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (2) și (4) din Legea cu privire la simbolurile publice,

Comisia Națională de Heraldică **d e c i d e:**

1. Se avizează proiectele următoarelor însemne teritoriale ale orașului Căinari, raionul Căușeni:

a) *stema*, conform anexei nr. 1;

b) *drapelul*, conform anexei nr. 2.

2. Se avizează proiectul *Regulamentului de utilizare a stemei și drapelului orașului Căinari, raionul Căușeni*, conform anexei nr. 3.

3. Prezenta Decizie se remite Primăriei orașului Căinari, raionul Căușeni, în vederea aprobării însemnelor avizate în modul stabilit și înregistrării lor în Armorialul General al Republicii Moldova.

Mariana ȘLAPAC,
Președintele Comisiei

Chișinău, 20 aprilie 2023.
Nr. 160-VI.01.

Anexa nr. 1
la Decizia Comisiei Naţionale de Heraldică
nr. 160-VI.01 din 20 aprilie 2023

STEMA ORAŞULUI CĂINARI, RAIONUL CĂUŞENI

Blazonare

În câmp de aur, chipul Sfântului Apostol Matei, în picioare în semiprofil spre senestra, purtând hiton violet şi imation verde şi citind într-o Evanghelie deschisă, însoţit în capul scutului la dextra de un cap de bour roşu, iar la senestra de o stea cu şapte raze, de aceeaşi culoare.

Scutul timbrat de o coroană murală de argint cu trei turnuri.

Autor **Silviu ANDRIEŞ-TABAC**

Pictor:
Andrei GAIDAŞENCO

Avizat în şedinţa
Comisiei Naţionale de Heraldică
a Republicii Moldova
din 20 aprilie 2023.
Proces-verbal nr. 160–VI.

Aprobat prin Decizia
Consiliului Orăşenesc Căinari
nr. _____
din _____ 2023

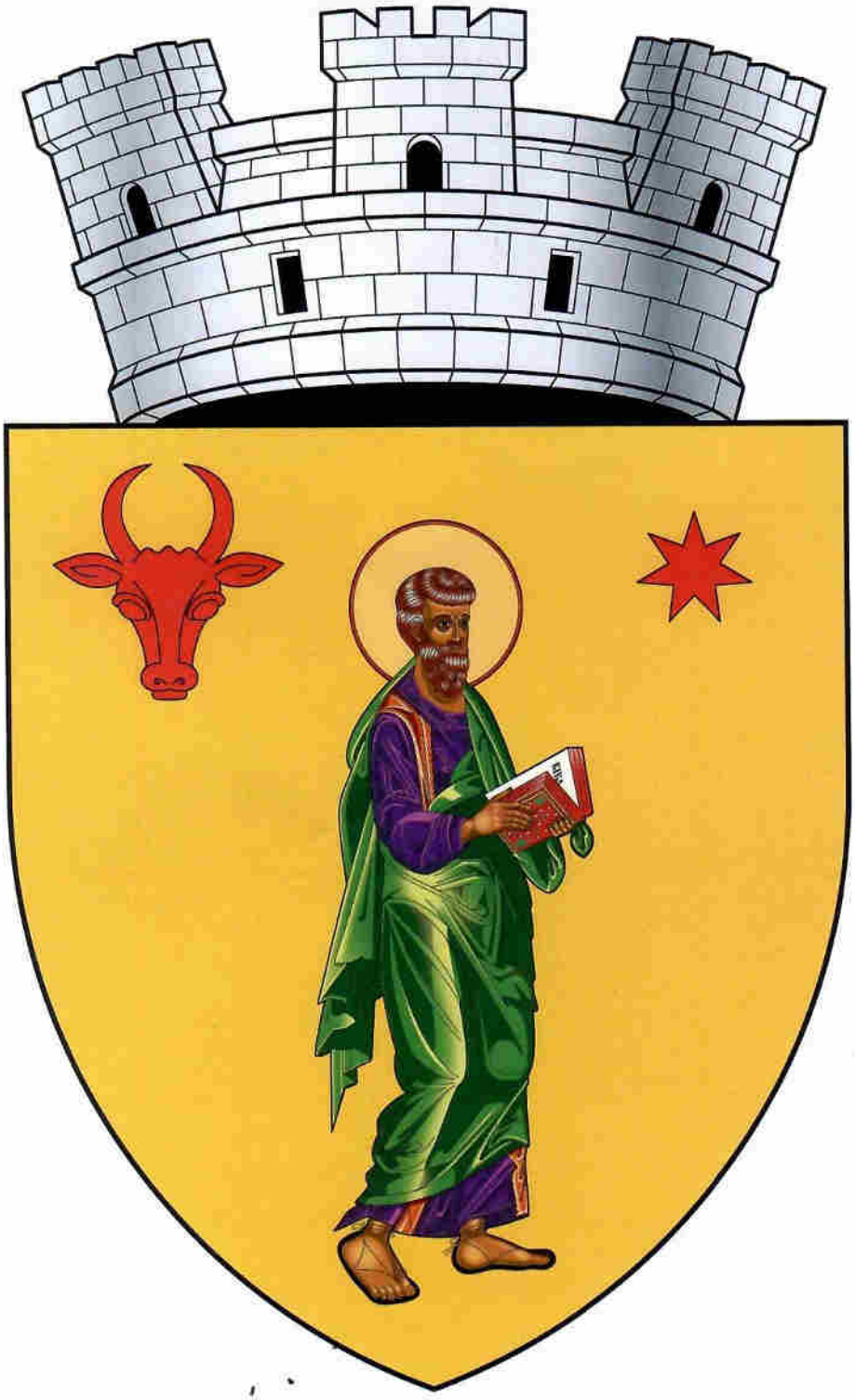

Avizat în şedinţa
Comisiei Naţionale de Heraldică
din 20. APR. 2023.
Proces-verbal nr. 160-VI.

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAŢIONALĂ DE HERALDICĂ

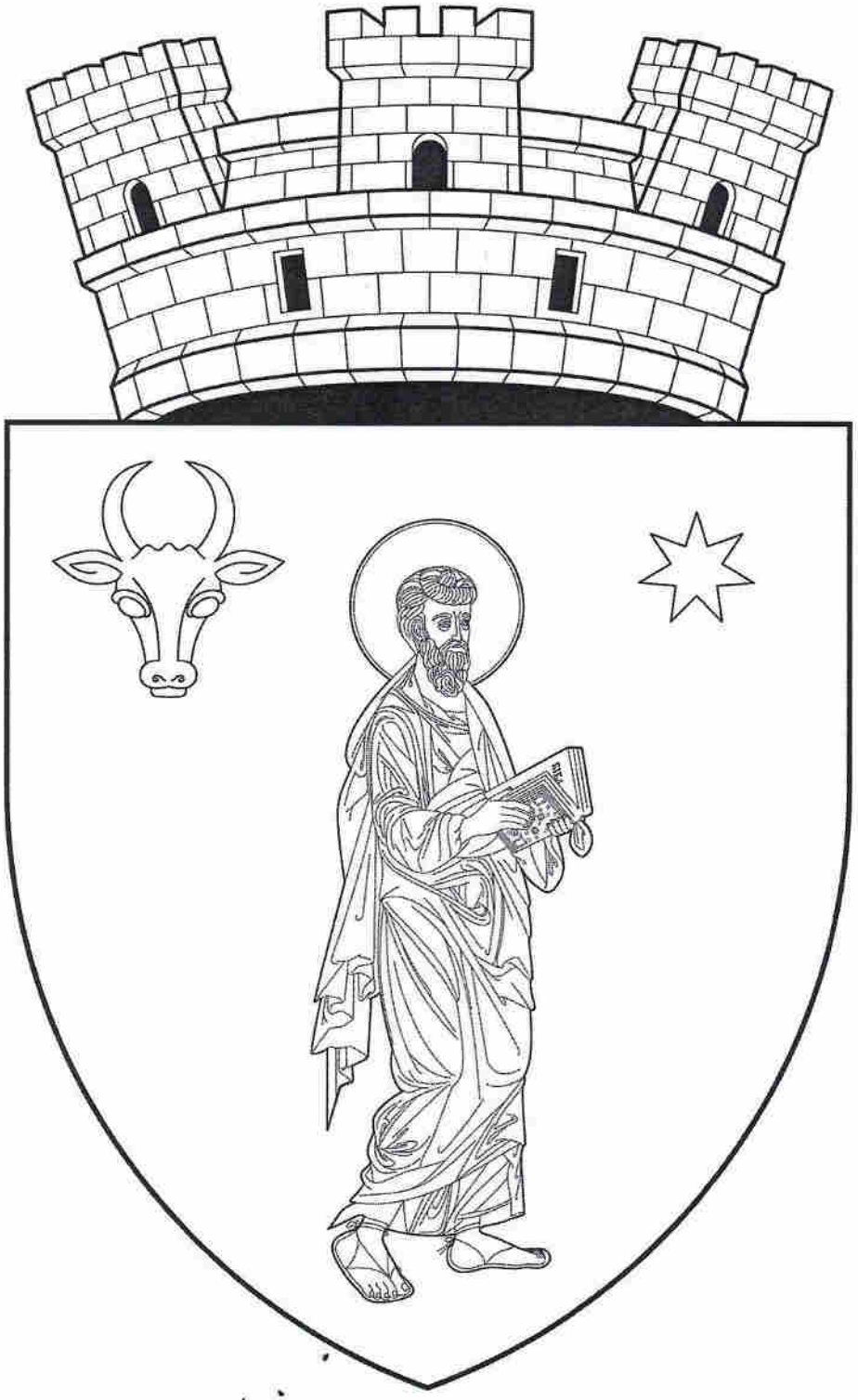

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

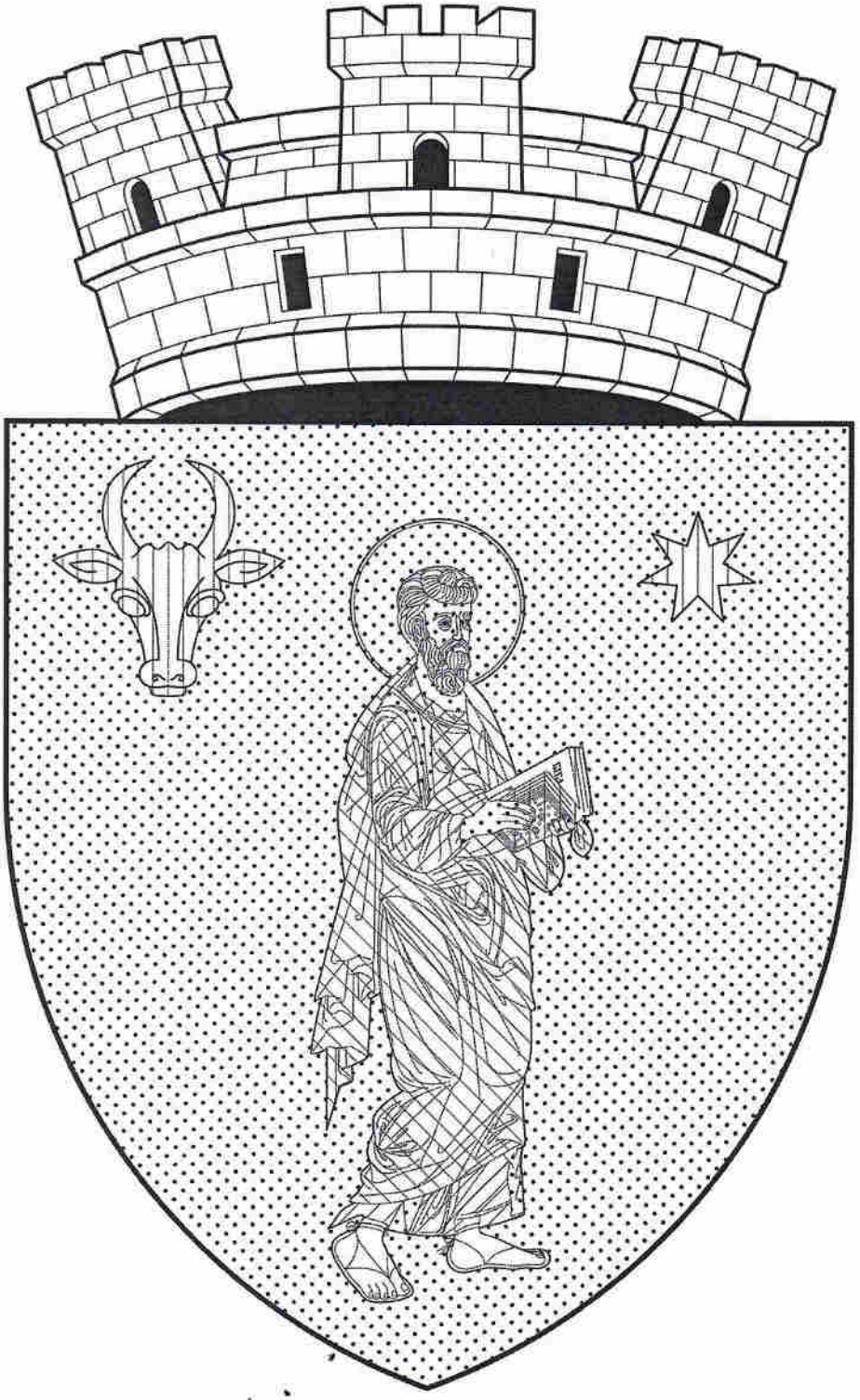

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

Anexa nr. 2
la Decizia Comisiei Naţionale de Heraldică
nr. 160-VI.01 din 20 aprilie 2023

DRAPELUL ORAŞULUI CĂINARI, RAIONUL CĂUŞENI

Descriere

Drapelul reprezintă o pânză rectangulară (2:3), bipartită vertical (2:1). În mijlocul ghindantului pătrat galben apare chipul Sfântului Apostol Matei, în picioare în semiprofil spre senestra, purtând hiton violet şi imation verde şi citind într-o Evanghelie deschisă. Treimea-batant este fasciată galben-roşu în unsprezece brâie.

Autor **Silviu ANDRIEŞ-TABAC**

Pictor:
Andrei GAIDAŞENCO

Decorurile exterioare

I. La drapelul original

Drapelul original care se confecţionează într-un singur exemplar, cu dimensiunile de 1000 mm × 1500 mm, şi conţine următoarele decoruri exterioare şi accesorii obligatorii:

a) franjuri de aur pe perimetrul pânzei, în afară de latura de la hampă care se festonează cu fir de aur;

b) hampă confecţionată din lemn vopsit roşu-închis, având lungimea de 2,5 ori mai mare decât înălţimea pânzei drapelului, iar talpa ferecată în metal;

c) vârf standard pentru harpele drapelelor instituţiilor de stat ale Republicii Moldova;

d) două şnururi de argint prinse de vârful hampei şi terminate cu ciucuri de acelaşi metal;

e) o panglică tricoloră în culorile Drapelului de Stat al Republicii Moldova terminată cu franjuri de aur şi legată în fundă de vârful hampei.

II. La drapelul uzual cu hampă:

Drapelul uzual pentru hampă, de regulă, se îmbracă pe o hampă ordinară, de vârful căreia se leagă o panglică tricoloră simplă în culori naţionale.

Avizat în şedinţa
Comisiei Naţionale de Heraldică
a Republicii Moldova
din 20 aprilie 2023.
Proces-verbal nr. 160–VI.

Aprobat prin Decizia
Consiliului Orăşenesc Căinari
nr. _____
din _____ 2023

Avizat în şedinţa
Comisiei Naţionale de Heraldică
din 20. APR. 2023
Proces-verbal nr. 160 - VI.

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

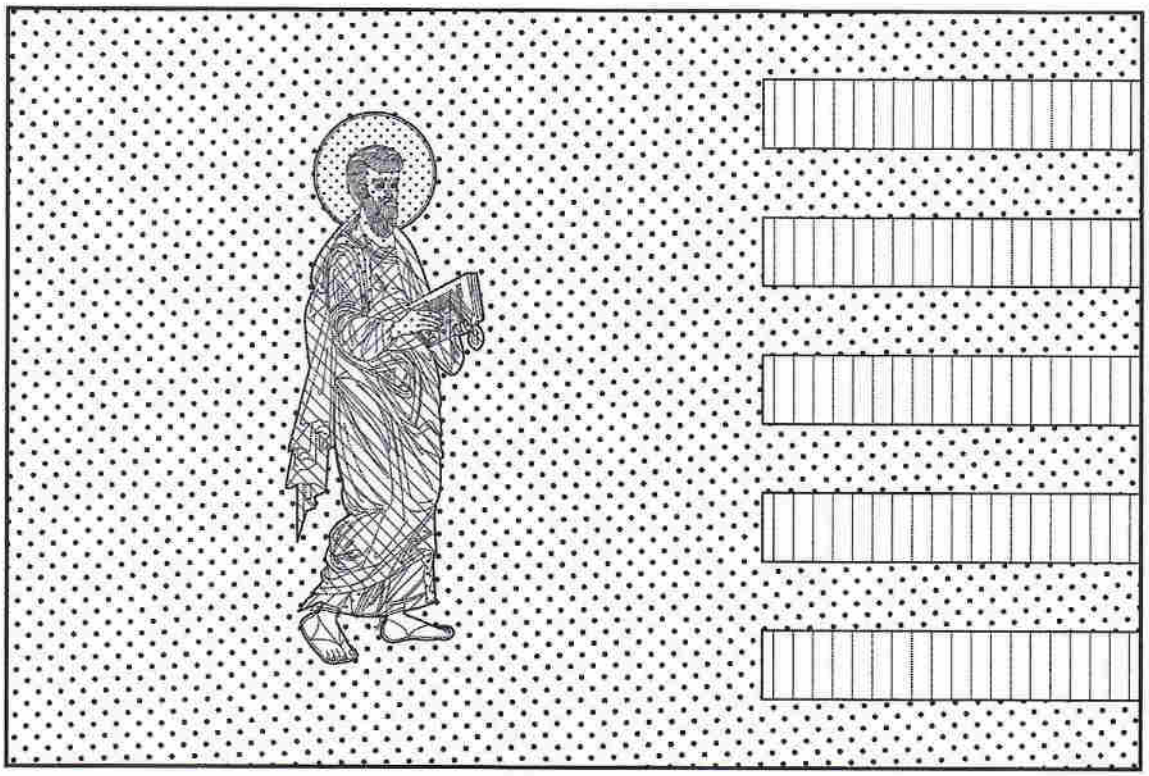

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

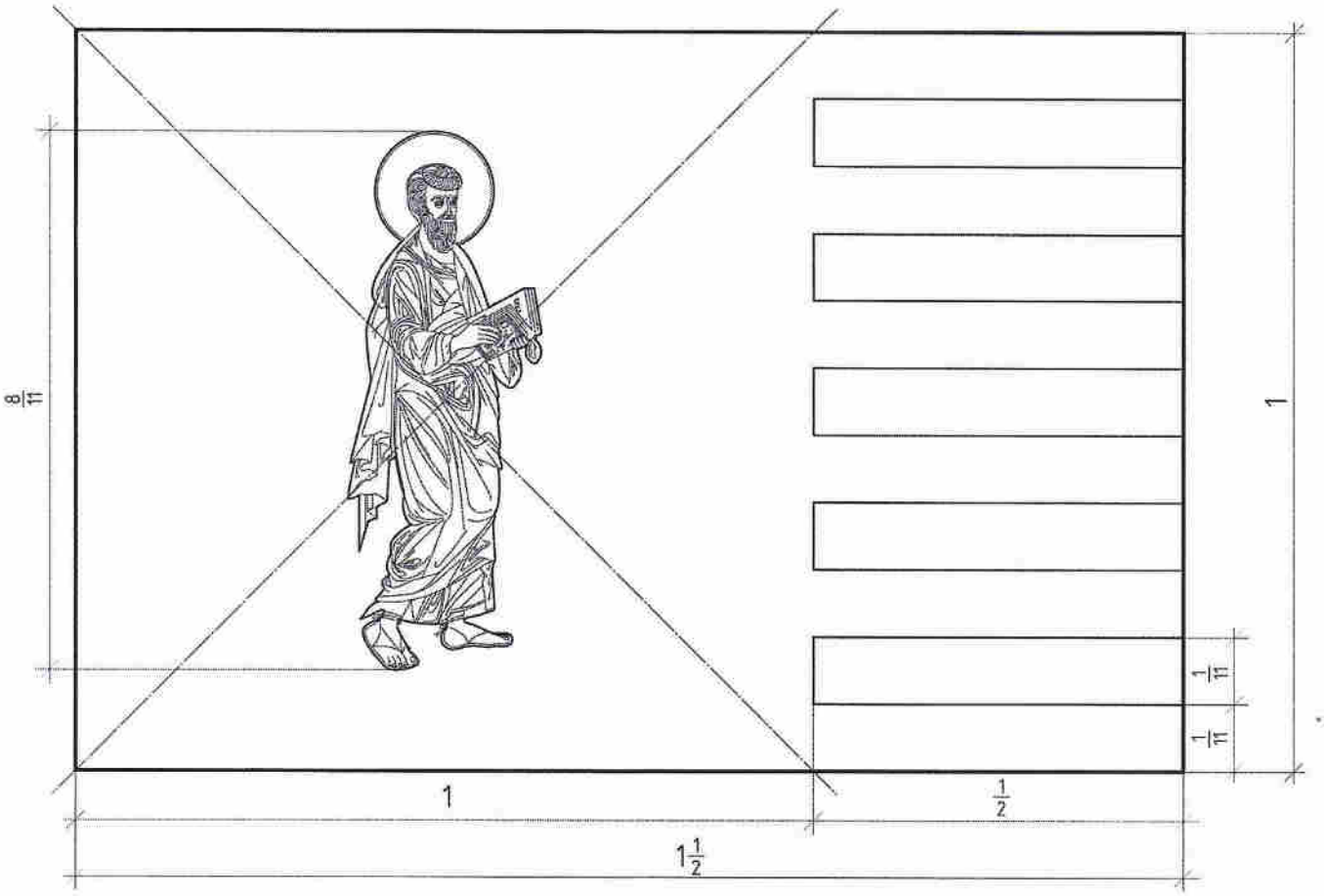

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ

Anexa nr. 3
la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică
nr. 160-VI.01 din 20 aprilie 2023

Regulamentul
de utilizare a stemei și drapelului
orașului Căinari, raionul Căușeni

I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament este elaborat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) din Legea cu privire la simbolurile publice și stabilește modul de utilizare a stemei și drapelului orașului Căinari, raionul Căușeni.

2. Stema și drapelul sunt simboluri publice teritoriale prin care se identifică orașul Căinari.

3. Posesor de drept al simbolurilor publice teritoriale este orașul Căinari.

4. Stema și drapelul orașului Căinari pot fi utilizate oficial ca simboluri publice numai după înregistrarea acestora în Armorialul General al Republicii Moldova.

5. Stema și drapelul orașului Căinari fac parte din domeniul public al statului și sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

6. Stema și drapelul orașului Căinari beneficiază de protecție juridică în conformitate cu actele normative în vigoare.

7. Încălcarea premeditată a prevederilor privind modul de utilizare a stemei și drapelului orașului Căinari, precum și profanarea acestora atrage răspunderea prevăzută de legislație.

8. Responsabilitatea și controlul respectării prevederilor prezentului regulament se pun în sarcină primarului orașului Căinari.

II. Utilizarea stemei

9. Stema se amplasează pe sediile și edificiile autorităților administrației publice locale, în birourile de serviciu ale funcționarilor publici, precum și în alte încăperi publice ce aparțin acestor autorități.

10. Imaginea stemei poate fi reprodusă:

a) pe sigiliile oficiale ale autorităților administrației publice locale și ale subdiviziunilor structurale ale acestora;

b) pe formularele oficiale ale autorităților administrației publice locale și ale subdiviziunilor structurale ale acestora;

c) la intrările pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d) pe bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) ale autorităților administrației publice locale;

e) pe diferite însemne heraldice derivate, vexilologice, medalistice, faleristice şi uniformistice, diplome de onoare şi alte distincţii instituite de autorităţile administraţiei publice locale;

f) pe legitimaţiile funcţionarilor din autorităţile administraţiei publice locale;

g) pe producţia poligrafică, fotografică, video, cinematografică şi electronică a autorităţilor administraţiei publice locale;

h) pe produsele publicitare, informative şi similare executate la comanda autorităţilor administraţiei publice locale;

i) pe timbre, plicuri şi alte emisiuni şi efecte poştale executate la comanda autorităţilor administraţiei publice locale;

j) pe diverse suvenire şi obiecte de protocol.

11. Imaginea stemei oraşului Căinari poate figura în lucrările publicate şi în expoziţiile ce ilustrează activitatea ştiinţifică sau de creaţie a autorului şi a pictorului care au elaborat stema.

12. În alte cazuri, imaginea stemei poate fi utilizată cu permisiunea Consiliului Orăşenesc sau a Primăriei oraşului Căinari, sau a Comisiei Naţionale de Heraldică.

13. În cazul în care stema oraşului Căinari va fi amplasată alături de Stema de Stat a Republicii Moldova şi/sau de alte steme teritoriale, pe primul loc din stânga sau de sus va fi amplasată Stema de Stat, celelalte steme ocupând o poziţie secundară faţă de aceasta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în conformitate cu ierarhia stabilită prin lege a unităţilor administrativ-teritoriale respective. Dimensiunile liniare ale stemei oraşului Căinari nu vor depăşi dimensiunile liniare ale Stemei de Stat şi/sau ale stemelor unităţilor administrativ-teritoriale ierarhic superioare.

III. Utilizarea drapelului

14. Drapelul original se păstrează în biroul de serviciu al primarului oraşului Căinari şi se scoate în public, la decizia acestuia, cu prilejul unor ceremonii solemne oficiale.

15. Drapelul uzual (în duplicate sau copii) se arborează pe sediile autorităţilor administraţiei publice locale ale oraşului Căinari, pe alte edificii publice ce aparţin acestor autorităţi, pe bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) cu prilejul unor acţiuni oficiale (parade, demonstraţii, marşuri etc.), precum şi pe imobile, la iniţiativa şi/sau cu acordul proprietarilor imobilului şi cu acordul posesorului drapelului.

16. Drapelul original şi drapelul uzual pot fi folosite în cadrul unor acţiuni oficiale, festive, culturale, sportive, ştiinţifice etc.

17. Imaginea-etalon a drapelului oraşului Căinari poate figura pe:

a) diferite însemne heraldice, vexilologice derivate, medalistice, faleristice şi uniformistice, pe diplome de onoare şi pe alte distincţii instituite de autorităţile administraţiei publice locale;

b) producţia poligrafică, fotografică, video, cinematografică şi electronică a autorităţilor administraţiei publice locale;

c) produsele publicitare, informative şi similare executate la comanda autorităţilor administraţiei publice locale;

d) timbre, plicuri şi alte emisiuni şi efecte poştale executate la comanda autorităţilor administraţiei publice locale;

e) diverse suvenire şi obiecte de protocol.

18. Imaginea drapelului oraşului Căinari poate figura în lucrările publicate şi în expoziţiile ce ilustrează activitatea ştiinţifică sau de creaţie a autorului şi a pictorului care au elaborat drapelul.

19. În alte cazuri, imaginea drapelului oraşului Căinari poate fi utilizată cu permisiunea Consiliului Orăşenesc sau a Primăriei oraşului Căinari, sau a Comisiei Naţionale de Heraldică.

20. În cazul în care drapelul oraşului Căinari va fi arborat alături de Drapelul de Stat al Republicii Moldova şi/sau de alte drapele teritoriale, Drapelul de Stat va ocupa locul de onoare, celelalte drapele ocupând o poziţie secundară faţă de acesta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în conformitate cu Legea privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova şi cu ierarhia stabilită prin lege a unităţilor administrativ-teritoriale respective. Dimensiunile liniare ale drapelului oraşului Căinari nu vor depăşi dimensiunile liniare ale Drapelului de Stat şi/sau ale unităţilor administrativ-teritoriale ierarhic superioare.

IV. Dispoziţii finale

21. Alte relaţii generate de utilizarea stemei şi drapelului oraşului Căinari, care nu au fost reflectate în prezentul regulament, vor fi reglementate de normele Legii cu privire la simbolurile publice, de alte acte normative în domeniu.

STEMA ŞI DRAPELUL ORAŞULUI CĂINARI, RAIONUL CĂUŞENI

Explicaţie

Mobila principală a simbolurilor oraşului Căinari este reprezentată de chipul Sfântului Apostol Matei. Chipul sfânt face aluzie la faptul că în Căinări, la 16/28 martie 1888, s-a născut preotul-poet Alexe Mateevici, autorul versurilor imnului de stat al Republicii Moldova „Limba noastră". Din punct de vedere etimologic, numele Mateevici este înţeles ca „fiul lui Matei".

La recensământul din 1817, găsim satul Căinarii printre cele 19 sate de pe moşia Hotărniceni, moşie aflată în proprietatea lui Ioan Balş şi făcând parte din ocolul Hotărniceni al ţinutului Codrului[1]. Apariţia ţinutului (ulterior ocol) Hotărniceni se datorează evenimentelor politice de la sfârşitul secolului al XVIII-lea. După Pacea de la Kuciuk-Kainargi (21 iulie 1774), Ţara Moldovei reintră în posesia părţii nordice a fâşiei „Celor 2 Ceasuri", din care se creează o nouă unitate administrativ-teritorială – ţinutul Hotărniceni. Proprietar al acestui ţinut, practic depopulat la acea dată, devine Domnul Ţării[2]. Ulterior, ţinutul va fi răscumpărat de la domnie de familia Balş.

Această subordonare a satului ţinutului Hotărniceni constituie o particularitate istorică de seamă şi a fost marcată în stema oraşului Căinari prin capul de bour roşu, aşezat în cantonul dextru al capului scutului heraldic. Capul de bovideu face trimitere la bourii de hotar – semnele de marcare a graniţei în Moldova medievală[3]. Culoarea roşie a bourului este aici culoarea domniei şi consemnează faptul că acest ţinut, după 1775, a intrat în posesia domnilor Moldovei.

Cea de-a treia mobilă heraldică – steaua cu şapte raze amplasată în cantonul senestru al capului scutului – face referinţă la stema familiei Balş.

Stema veche şi bine-cunoscută a familiei Balş reprezenta în câmp roşu o stea de argint cu şapte raze, după cum se poate vedea dintr-un sigiliu heraldic în ceară roşie chiar al lui Iancu Balş, proprietarul de la 1817 al Căinarilor, sigiliu aplicat pe un document din 1819[4]. Ulterior însă, începând cu 1813, steaua va fi reprezentată mai ales şi aproape preponderent de aur, cu cinci, şase, şapte sau opt raze[5]. În

---

[1] И. Н. Халиппа, *Роспись, землевладений и сословного строя населения Бессарабии по данным переписи 1817 года*, în *Труды Бессарабской Губернской Ученой Архивной Комиссии*, т. 3, Кишинев, 1907, p. 200.

[2] Gh. I. Năstase, *„Hotarul lui Halil Paşa" şi „cele 2 Ceasuri". Schiţarea unei probleme de geografie istorică şi politică moldovenească*, în *„Viaţa Basarabiei"*, 1933, nr. 4-5, p. 243-257; nr. 6, p. 309-322.

[3] Gheorghe Burlacu, *Bourul Moldovei – semn de hotar*, în *„Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol""*, Iaşi, tom XXXI, 1994, p. 517-543.

[4] *Arhiva Naţională a Republicii Moldova*, F. 88, inv. 1, d. 32, f. 31v, 114v.

[5] [Emanoil Hagi-Moscu], *Steme boiereşti din România*, Bucureşti, 1918, [pl. I]; Dan Cernovodeanu, *Ştiinţa şi arta heraldică în România*, Bucureşti: *Editura Ştiinţifică şi*

stema urbană a Căinarilor a fost păstrată formula veche cu şapte raze, deoarece tocmai aceasta este atestată ca fiind utilizată chiar de posesorul locului. S-a schimbat doar smaltul în roşu, din considerente tehnice, dar trebuie menţionat faptul că roşul este culoarea obişnuită a câmpului stemei familiei Balş, deci nestrăină heraldicii Bălşeştilor.

Coroana murală de argint cu trei turnuri, care timbrează scutul stemei, arată statutul actual real de oraş-nereşedinţă de raion pe care îl deţine localitatea în ierarhia unităţilor administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova.

Drapelul a fost elaborat în baza stemei, prin metode specifice vexilologiei. A fost păstrată culoarea câmpului (aur în stemă = galben în drapel) şi chipul Sfântului Apostol Matei ca mobilă principală. Capul de bour şi steaua, care nu au fost incluse în drapel pentru o mai bună lizibilitate de la distanţă, sunt substituite într-un fel de fasciile roşii din batantul însemnului vexilologic.

Dr. Silviu ANDRIEŞ-TABAC

20 aprilie 2023, Chişinău

Enciclopedică, 1977, p. 414-415 (pl. CIV, fig. 2, 4, 6); 420-421 (pl. CVII, fig. 5): il.; Tudor-Radu Tiron, *Stemele familiei Balş*, în curs de publicare, mss în posesia autorului.